

EKONOMİK DEMOKRATİK MÜCADELE VE SİYASİ PARTİ

Aydınlık Gazetesi, 13 Eylül 2015

Yıldırım Koç

1960'lı ve 1970'li yıllarda yaygın ve sorgulanmayan bir kabul vardı: Siyasi parti siyasi mücadeleyi yürütür; ekonomik-demokratik mücadeleyi yürütme görevi sendikaların ve diğer demokratik kitle örgütlerindedir.

Sendikalar ve işçi sınıfı partileri ilk ortaya çıktığında aralarında böyle bir işbölümü yoktu. Türkiye tarihinde de fiilen sendikacılık yapan siyasi partiler oldu.

İŞÇİLERİN SORUNLARI HANGİ ARAÇLA ÇÖZÜLECEK

Günümüzde sık sık karşılaştığımız sorular şunlar:

(1) Günümüzde işçi sendikaları, düzenin karşılarına çıkardığı ve giderek derinleşen sorunlarla başetmede yeterli mi?

(2) Yeterli değilse, bu sendikaların bu görevleri yerine getirecek biçimde değiştirilmesi ve dönüştürülmesi mümkün mü?

(3) Eğer değilse, ne yapılmalı; yeni sendikalar mı kurmalı, dernekleşmeye mi gidilmeli, siyasi partilerin görevleri zenginleştirilmeli mi?

SENDİKALAR YETERSİZ

Türkiye iktisadi ve siyasi olarak fırtınalı bir döneme girdi. Fırtına daha da şiddetlenecek.

Mevcut işçi sendikalarının çoğu ise fırtınalı dönemlerin değil, sakin denizlerin örgütleri durumunda. Çoğunun örgütsel yapıları zayıf. Sendikaların çoğunda tabandaki insanların sendika yönetimlerine güveni yok. Bazı sendikalarda yöneticilerin bir bölümü ancak işverenlerle (hükümet veya özel sektör işvereni) yakın ilişki içinde olarak yerlerini koruyabiliyor. Birçok sendikada anti-demokratik uygulamalar 2012 Kasım'ında yürürlüğe giren yeni kanunla daha da artmış durumda. Sendikalar, 13 milyon işçinin yalnızca 1,4 milyonunu üye kaydedebilmiş ve bu üyelerin bir bölümü de göstermelik. Gerçek sendikalaşma oranı yaklaşık yüzde 8-9. Özetle; mevcut işçi sendikalarının büyük bölümü, içinde yaşadığımız dönemin görevlerini yerine getirebilecek, işçi sınıfının artan sorunlarına çözüm üretebilecek anlayış, yapı ve güçte değil.

SENDİKALARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ ÇOK ZOR

Günümüzde işçi sendikalarında genel merkez veya şube düzeyinde yöneticilik yapanların büyük bölümü, son 20 yıllık dönemde göreve geldi. 1989-1995 döneminde işçi sendikalarının ve işçilerin yoğun eylemleri olmuştu. 1995 sonrasında ancak özelleştirilen işyerlerindeki işçiler ve sendikaları eylem yaptı. Bir de sosyal güvenlik alanındaki düzenlemelere karşı tepki yaşandı.

Günümüzün sendikal kadrolarının büyük bölümü 1995 sonrasında bu nispi sessizlik döneminde yönetimlere geldi. Ayrıca birçok sendikada yöneticiler işçilerden koptu. Yüksek aylıklar, kanundışı hizmet ödenekleri, yolsuzluklar ve israf yaygınlaştı. Sınıftan kopan bu yöneticilerin yeniden sınıf mücadelesine ve vatan mücadelesine ikna edilmeleri kolay değil. Ayrıca 2012 yılında kabul edilen Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, genel merkeze muhalefet eden sendikacıların tasfiyesini kolaylaştırdı. Hükümetlerin maşası veya işverenlerin kuklası olmuş sendika yöneticilerini dönüştürmek veya böylesi sendikalarda demokratik yollardan yönetime gelmek neredeyse olanaksızdır.

YENİ ARAÇLARDAN DA YARARLANILMALI

Yeni sendikalar kurmak bir seçenek olabilir. Ancak kolay değildir.

İşçilerin dernekler aracılığıyla örgütlenmesi bazı açılardan işe yarayabilir; ancak yeterli değildir.

Bu durumda siyasi partinin işçi ve sendika çalışmalarını güçlendirmesi, işçileri doğrudan partiye kazanmaya yönelik çalışmalara girmesi önem kazanmaktadır.

Siyasi partinin ekonomik-demokratik mücadeleye doğrudan katılımı, mümkün olduğu kadar çok işçiyi partiye üye yapıp onların mücadelesini yönlendirmesi gündemdeki görevdir.

Vatan savunması ve sınıf mücadelesi böyle bütünleştirilebilir.